

Králův gambit se Sikou

[03.10.2009 19:56:18]

Už jen to jméno mě fascinovalo. Protože Tomáš vešel do módy až po druhé světové válce (arciže z úcty k našemu prvnímu prezidentovi), ale za časů bájného Durase se takové biblické pojmenování nevyskytovalo. Josef, František, Oldřich? Ovšemže a zajisté. Ale Tomáš? Vyloučeno. Jenže ten pán, který tehdy v roce 1956 usedl se mnou k jedné šachovnici, byl navíc majitelem britkého příjmení, jež připomínalo svist a kmit samurajského meče.

Celým jménem Tomáš Sika.

Do klubu ho přivedl Jindřich Kubánek a oznámil nám, že tento proslulý harcovník z dob šerého šachového dávnověku se hodlá vrátit k milované hře. Mistr Kubánek, feldmaršál našeho pluku, sice ve slavném velikonočním turnaji 1943 prohrál s Aljechinem, ale zato porazil Kerese, a to s černými kameny, a sice v králově gambitu.

Co jsem tehdy o Sikovi věděl? Snad jenom to, že v simultánce (Praha 1921) zdolal samotného Aljechina. Požádal jsem ctihodného pana Jana Kalendovského, nedostižného znalce dějin národu šachového v Čechách i na Moravě, o pár informací. Poslal mi jich, pomocí počítačové elektroniky a své dobrotivosti, pět tuctů: Sikovy bojovné, vítězné i prohrané partie, tabulky turnajů, jichž se účastnil, **dokonce i barevnou obálku a kopii všech 64 stran knížky ŠACH MAT, kterou Sika sepsal, vydal v roce 1917 a k níž přiložil sáček s papírovými figurkami a šachovničkou.**

Ale teď už si připomeňme aspoň základní údaje o šachistovi Sikovi: narodil se v roce 1883, zemřel 24. března 1957; byl spoluzakladatelem Časopisu českých šachistů, dvojnásobným přeborníkem Dělnického šachového klubu, vedl šachovou rubriku v deníku Právo lidu; jako 22letý bojoval v roce 1905 na 1. sjezdu ÚJČŠ s tehdejší elitou – Oldřich Duras byl první, Karel Treybal třetí, Ladislav Prokeš pátý a náš urputný Tomáš Sika sedmý; v roce 1911 si zahrál na Zimním turnaji šachového klubu Dobruský. V poli 14 účastníků byl ovšem první Duras (11 bodů), 2. Prokeš (9 bodů), 4. Kautský (o půl bodu méně), 6. Sika (o dva body níž, ale o půl bodíku před 19letým Opočenským, který nad Sikou zvítězil). Tempa passati.

Naše klubovna se v těch památných padesátých letech nacházela v zasedačce Státního zemědělského nakladatelství, kde jsem začínal svou neslavnou novinářskou kariéru coby korektor. Mistr Kubánek přehlíží své poddané a ukazuje na mne prstem. A tak se stalo, že jsem byl (11. 6. 1956) určen mistru ostrého meče za soupeře ve dvou volných partiích. Tu první, takovou zdlouhavou pěšcovou koncovku, jsem nějakou náhodou došoural do vítězného cíle. Pak měl mistr bílé a hodlal to se mnou rázně skoncovat, takže zvolil – jako druhdy Keres proti Kubánkovi – králův gambit, který měl tento skličující průběh:

Bílý: Sika, černý: Houška. – 1. e4 e5 2. f4 d5 3. exd5 Dxd5 4. Jc3 Da5 5. d4 exd4 6. Dxd4 Jc6 7. De4 Se7 8. Sb5 Sd7 9. Jge2 Jf6 10. Dd3 0-0-0 11. Sd2 Jb4 12. Sxd7 Vxd7 13. Dc4 Jxc2 14. Kd1 Je3 – 0:1.

Velectěným mistrům a velmistrům se pokorně omlouvám, že se osměluju předvádět svůj kostrbatý šachový rukopis. Ale není to ješitnost, věřte staříkovi, je to jen touha pošeptat mladým, mladším i nejmladším, že i naše garnitura nadšenců a neumětelů měla své světlé šachové ideály. Gens una sumus.

Vítězslav Houška

spisovatel a publicista

autor knih:

Nad šachovnicemi celého světa

Šachy s úsměvem

Tam všichni hrají šachy...

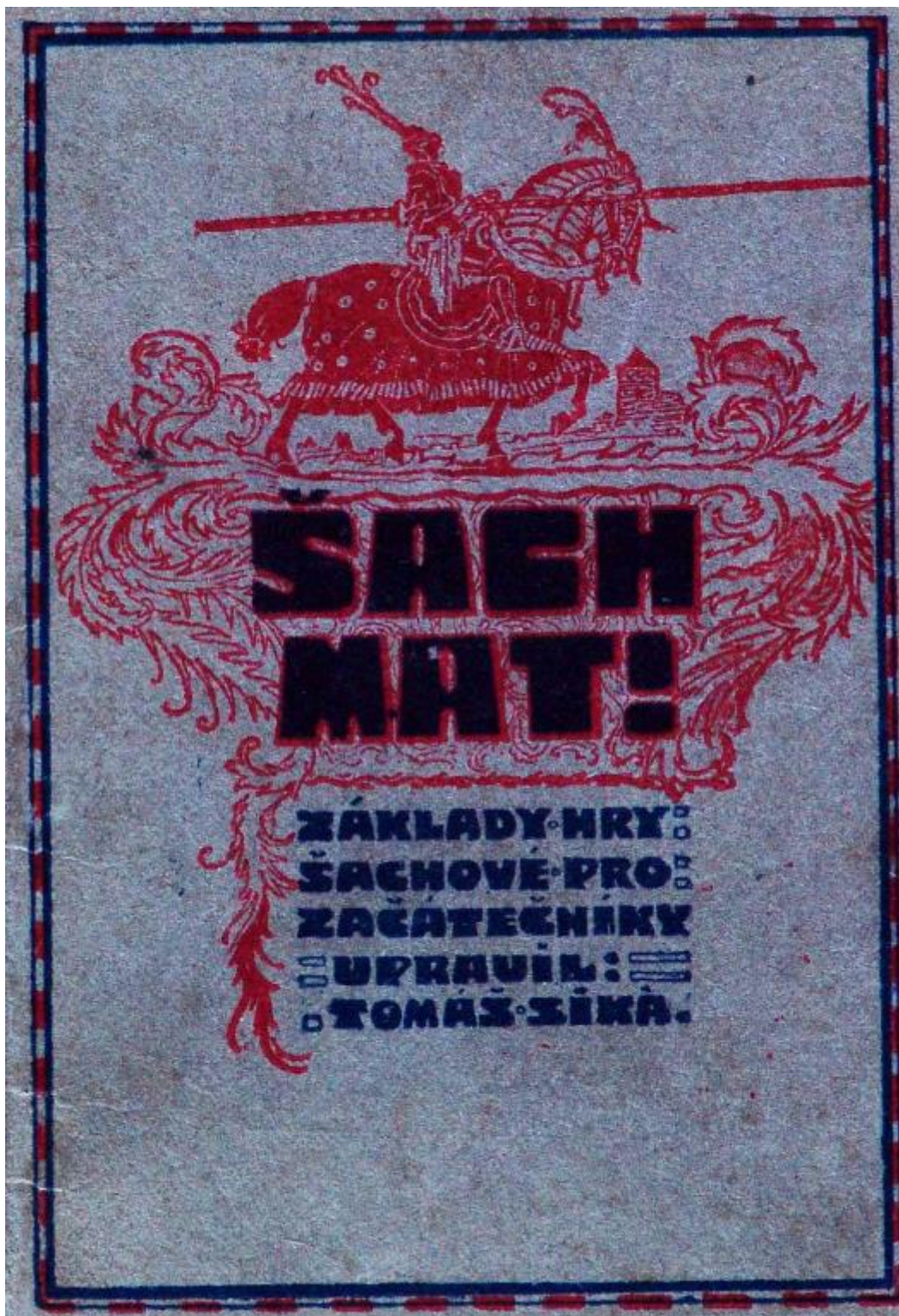
společně s Vlastimilem Hortem

a Lubomírem Kaválkem

připravuje knihu o Karlu

Opočenském

Výše uvedený text jsem si dovolil vypůjčit z blogu pana Vítězslava Houšky. Mě zaujala zmínka o knížce ŠACH MAT! Níže uvádím onu barevnou obálku.

Ale nejvíce mě fascinují ty papírové figurky ☺

Původně jsem tuto knížku koupil někdy v sedmdesátých letech minulého století, abych ji následně vrátil do oběhu. Ke shromažďování šachové literatury jsem se vrátil až o mnoho let později a sehnat některé kusy je docela fuška. Sikovu knížku jsem od té doby sehnal asi 3x, ale buď tam šachovnice a figurky nebyly vůbec, nebo figurek byl pomálu. Až nyní se přes Aukro podařilo sehnat výtisk, který obsahuje šachovnici a komplet figurky bílé i černé (resp. žluté a modré).

Pěkný kousek, není liž pravda? Posuďte sami:

šachovnice s figurkami

v těchto slušivých sáčcích jsou ukryty figurky s uvedením návodu na jejich zprovoznění